

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/147/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519201619
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519201619.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly s.r.o., IČO: 47 234 547, so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, proti žalovanej: F. N., E.. B., O.. XX.XX.XXXX, V. X. C. XXX, o zaplatenie 676,19 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 187,91 € spolu so zmluvným úrokom vo výške 24 % ročne zo sumy 133,04 € od 16.03.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 144,79 € od 16.03.2016 do zaplatenia, a to v splátkach vo výške 30 € mesačne, splatných vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka bude splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 11.03.2019 žiadal zaviazat' žalovanú na zaplatenie sumy 676,19 € s príslušenstvom a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že s účinnosťou ku dňu 30.06.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. (zanikajúca spoločnosť) a BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. v dôsledku cezhraničného zlúčenia zanikla zlúčením bez likvidácie a spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA sa stala jej univerzálnym právnym nástupcom. Dňa 28.02.2015 uzavrel Cetelem ako veriteľ so žalovanou ako dlžníčkou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 485,30 € na financovanie spotrebného tovaru, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 20 mesačných splátkach po 32,51 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 15.03.2015. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas a uhradila len sumu 162,55 €. Na predžalobné výzvy žalovaná nereagovala. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovanej postupom podľa zmluvných podmienok Cetelem vyhlásil dňa 04.04.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaná voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 488,28 € (382,89 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 50,52 € z titulu dlžných úrokov z úveru; 14,07 € z titulu dlžného poistného; 0,80 € z titulu dlžných poplatkov

za vedenie účtu; 40 € z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,40 % ročne zo sumy 382,89 € od 05.04.2016 do zaplattenia a úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 448,28 € od 05.04.2016 do zaplattenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

3. Dňa 22.03.2015 uzavrel Cetelem ako veriteľ so žalovanou ako dlžníčkou ďalšiu Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 218,70 € na financovanie spotrebného tovaru, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 12 mesačných splátkach po 22,13 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 15.04.2015. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas a uhradila len sumu 110,65 €. Na predžalobné výzvy žalovaná nereagovala. Dňa 15.03.2016 nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky, čím fakticky stal splatný celý dlh žalovanej, keďže ostatné splátky boli už zročné skôr. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaná voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 187,91 € (133,04 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 10,92 € z titulu dlžných úrokov z úveru; 10,15 € z titulu dlžného poistného; 0,80 € z titulu dlžných poplatkov za vedenie účtu; 33 € z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 24 % ročne zo sumy 133,04 € od 16.03.2016 do zaplattenia a úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 154,91 € od 16.03.2016 do zaplattenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

4. Spolu tak žalobca žiada, aby žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 676,19 € spolu s úrokom z dlžnej istiny vo výške 27,40 % ročne zo sumy 382,89 € od 05.04.2016 do zaplattenia a úrokom z dlžnej istiny vo výške 24 % ročne zo sumy 133,04 € od 16.03.2016 do zaplattenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 448,28 € od 05.04.2016 do zaplattenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne 154,91 € od 16.03.2016 do zaplattenia vrátane náhrady trov konania.

5. Súd zaslal žalovanej žalobu spolu s prílohami a poučením na vyjadrenie dňa 16.05.2019. Žalovaná si uvedenú zásielku prevzala dňa 20.05.2019, o čom svedčí doručenka na č. I. 53 spisu. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že svoj dlh uznáva v celom rozsahu a vzhľadom na jej finančnú situáciu je schopná dlh splácať v splátkach vo výške 20 € mesačne.

6. Žalobca v replike v uviedol, že žalovaná uznala celý dlh a súčasne požiadala o splátkový kalendár. Navrhol postup podľa ust. § 282 a 284 CSP. Čo sa týka splátkového kalendára, súhlasil s ním, avšak poukázal na to, že dlh by mal byť splateným do jedného roka s poukazom na konštantnú judikatúru, preto výšku splátky nechal na úvahe súdu.

7. Podľa ust. § 297 CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 €.

8. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a hodnota sporu neprevyšuje 1.000 €, súd v zmysle ust. § 297 CSP vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.06.2019 s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené postupom podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

9. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

10. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvorila dňa 28.02.2015 so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 485,30 €. Žalovaná sa ju zaviazala splatiť v 20 mesačných splátkach po 32,51 €. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť bola 610 €. Termín prvej splátky bol 15.03.2015, splatnosť mesačnej splátky 15. deň v mesiaci, termín konečnej splatnosti 15.10.2016, RPMN 31,13 %, priemerná hodnota RPMN: 34,42 %, ročná úroková sadzba 27,40 %. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaná si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nespĺnila, preto žalobca vyhlásil dňa 04.04.2016 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje sumu 488,28 € spolu s prísl.

11. Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 162,55 €, pričom jej bolo poskytnutých 331,40 €.

12. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 14.04.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu úver ku dňu 04.04.2016 zosplatnil v celom rozsahu.

13. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvorila dňa 22.03.2015 so žalovanou ďalšiu Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 218,70 €. Žalovaná sa ju zaviazala splatiť v 12 mesačných splátkach po 22,13 €. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť bola 248,16 €. Termín prvej splátky bol 15.04.2015, splatnosť mesačnej splátky 15. deň v mesiaci, termín konečnej splatnosti 15.03.2016, RPMN 26,82 %, priemerná hodnota RPMN: 21,35 %, ročná úroková sadzba 24 %. Žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaná si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnila. Dňa 15.03.2016 nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky, čím fakticky stal splatný celý dlh žalovanej, keďže ostatné splátky boli už zročné skôr. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaná voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 187,91 € (133,04 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 10,92 € z titulu dlžných úrokov z úveru; 10,15 € z titulu dlžného poistného; 0,80 € z titulu dlžných poplatkov za vedenie účtu; 33 € z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 24 % ročne zo sumy 133,04 € od 16.03.2016 do zaplataenia a úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 154,91 € od 16.03.2016 do zaplataenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

14. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

15. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa ust. § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

18. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak

je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

24. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

26. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

28. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

29. Podľa ust. § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu^{2a} naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

30. Podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

31. Podľa ust. § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na

webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

32. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanej nároky vzniknuté z uzavretých Zmlúv o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.02.2015 a zo dňa 22.03.2015 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, právny predchodca žalobcu - spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., mala v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bola teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonávala v rámci svojho podnikania. Žalovaná zmluvy uzatvárala ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetných zmlúv nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predložených zmlúv je evidentné, že ide o tzv. typové zmluvy, teda zmluvy, vrátane ich zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené právnym predchodcom žalobcu bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou na základe zmlúv uzavretých dňa 28.02.2015 a dňa 22.03.2015 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetné zmluvy sa hľadí ako na typové spotrebiteľské zmluvy podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

33. Čo sa týka zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.02.2015 súd uvádza nasledovné:

34. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

35. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť

spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 11.03.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

37. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver v sume 485,30 €, ktorý sa zaviazala žalovaná splátiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

38. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák., ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017, sp. zn. 26Co/176/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

39. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 04.04.2016 pre nezaplatenie splátky - konkrétne sa jedná najneskôr o splátku splatnú dňa 15.12.2015 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z oznámenia o zosplatnení úveru (č. I. 21 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 15.12.2015 (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, prehľadu splátok a úhrad). Odo dňa 16.12.2015 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v pondelok dňa 17.12.2018. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu až dňa 11.03.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

40. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ust. § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu v tejto časti (všetky uplatnené nároky žalobcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.02.2015) v celom rozsahu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné platne priznať v súdnom konaní.

41. Čo sa týka zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.03.2015 súd uvádza nasledovné:

42. Dňa 15.03.2016 nastala zročnosť poslednej dohodnutej splátky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.03.2015, čím sa fakticky stal splatný celý dlh žalovanej. Žalobca podal žalobu dňa 11.03.2019, teda nároky uplatnené žalobcom z tejto zmluvy nie sú premlčané.

43. Súd sa tak zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá činila za obdobie 12 mesiacov pri sume 218,70 € - 26,82 % ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

44. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finančnej Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2015 zmluvná splatnosť nad 6 do 12 mesiacov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 16,91 %. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2- násobok 16,91 % ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia, čiže výšku 33,82 %. Súd konštatuje, že dojednaná výška odplaty u tohto úveru (26,82 %) tak nepresahovala túto maximálne prípustnú odplatu, preto je výška odplaty v súlade so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.). Súd tiež zmluvu preskúmal s poukazom na ust. § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy a konštatuje, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom.

45. Po vykonanom dokazovaní má súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver v celkovej sume istiny 218,70 €. Žalovaná doposiaľ uhradila žalobcovi sumu 110,65 €. Žalovaná spotrebiteľský úver čerpala, spotrebiteľský tovar prevzala, výšku ani nárok žalovanej sumy nijak nespochybnila, k žalobe sa nevyjadřila. Vzhľadom na predložené listinné dôkazy žalobcom súd považoval žalobu v tomto rozsahu za dôvodnú a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 187,91 € ako celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

46. V časti nároku žalobcu o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 24 % ročne zo sumy 133,04 € od 16.03.2016 do zaplatenia súd uvádza nasledovné:

47. Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, časť 3, spoločné ustanovenia, bod 3.4. ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od zmluvy alebo výpovede zmluvy je splatný celý dlh Klienta voči Cetelemu. Nesplatená istina úveru je až do dňa jej úplného splatenia úročená podľa úrokovej sadzby dohodnutej v zmluve, t. j. Klient je povinný zaplatiť úroky od doby poskytnutia úveru do vrátenia peňažných prostriedkov v celom rozsahu.

48. Zmluvné strany túto zmluvu riadne podpísali.

49. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovanej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy.

50. Ustanovenie § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ani iné ustanovenia Občianskeho zákonníka, či iného právneho predpisu neustanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Citované ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť. O dobe, na ktorú tak možno urobiť, mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako aj k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je potom možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná, t. j. do jej faktického vrátenia veriteľovi a teda aj za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne s omeškaním so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

51. Tomuto záveru zodpovedá aj to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje predstavujú príslušenstvo pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie, ktoré treba rozlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou, resp. odplatom za užívanie istiny poskytnutého úveru, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s plnením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať aj v prípade, že neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Pritom platí, že zmluvné úroky, ako aj úroky z omeškania môžu existovať vedľa seba.

52. Najvyšší súd ČR sa v rozsudku sp. zn. 33Odo/657/2005 zo dňa 27.6.2007 nestotožnil s právnym záverom odvolacieho súdu, že úroky podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka možno zásadne dohodnúť len na dobu do dohodnutého dňa splatnosti istiny a že od tohto okamihu už zmluvné úroky nenabiehajú a nastupujú úroky z omeškania. Najvyšší súd ČR mal za to, že z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, bude preto vždy určujúci obsah zmluvy, tak ako si ho zmluvné strany upravili.

53. Súd sa s týmto názorom stotožňuje. Taktiež je súdu známy záver zo Zápisnice z občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 07.02.2017 a potrebu posudzovania konkrétnej dohody strán sporu v tom znení, že pokiaľ v spotrebiteľskej zmluve je dohodnuté platenie zmluvných úrokov až do doby vrátenia úveru, nemožno bez ďalšieho, teda bez ohľadu na existujúcu dohodu nepriznať úrok po zosplatnení, okrem prípadov, že takéto zmluvné dojednania sú neplatné, čo však je vždy vecou posúdenia konkrétnych skutkových okolností.

54. Vzhľadom na uvedené s poukazom na výslovnú dohodu zmluvných strán uvedenú zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.03.2015 (ktorá je riadne podpísaná zmluvnými stranami), v časti 3, spoločné ustanovenia, bod 3.4, súd priznal nárok žalobcu aj v časti o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 24 % ročne zo sumy 133,04 € od 16.03.2016 do zaplatenia.

55. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Obč. zák.).

56. Podľa ust. § 3 Nariadenia platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

57. Súd má za to, že úrok z omeškania možno priznať len z pohľadávky samotnej, nie z jej príslušenstva (rozhodnutie NS SR 6Obdo 4/94 zo dňa 13.11.1995). V zmysle § 121 ods. 1 Obč. zák., príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Niet pritom sporu o tom, že aj úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky, nie sú pohľadávkou. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania, ktorý bol vyčíslený v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením a to vo výške 5 % ročne, avšak len v časti dlžnej istiny v sume 133,04 €, dlžného poistného v sume 10,15 €, poplatkov za vedenie účtu v sume 0,80 €, t. j. spolu v sume 144,79 € od 16.03.2016 do zaplatenia. V zmysle vyššie uvedeného preto súd nemohol tiež priznať úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených dlžných úrokov 10,92 € od 16.03.2016 do zaplatenia, nakoľko zmluvné úroky aj úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky a Občiansky zákonník neumožňuje priznať úroky z úrokov, preto súd žalobu v tejto časti zamietol.

58. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe žiadala dlh uhradiť v splátkach vo výške 20 €. Žalobca v replike súhlasil so splácaním dlh v splátkach, avšak v takej výške, aby pohľadávka žalobcu bola splatená do jedného roka aj s príslušenstvom. Súd žiadosti žalovanej po zrelej úvahy a výške pohľadávky žalobcu čiastočne vyhovel, a zaviazal ju uhradiť dlžnú sumu v splátkach po 30 € pod hrozbou straty výhody splátok.

59. Žalobca tiež žiadal vydať rozsudok pre uznanie nároku, keďže žalovaná v písomnom podaní uznala dlh v celom rozsahu. Súd nemohol vydať rozsudok pre uznanie nároku vzhľadom k tomu, že ide o spor s ochranou slabšej strany - spotrebiteľský spor a žalobca si uplatňoval (aj) premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy (zo dňa 28.02.2015) ako aj úroky z úrokov, ktoré Občiansky zákonník neumožňuje priznať.

60. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobe žalobcu čiastočne vyhovel a zaviazal žalovanú, aby žalobcovi zaplatila sumu 187,91 € spolu so zmluvným úrokom vo výške 24 % ročne zo sumy 133,04 € od 16.03.2016 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 144,79 € od 16.03.2016 do zaplatenia a to v splátkach vo výške 30 € mesačne, splatných vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka bude splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky. V prevyšujúcom rozsahu súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

61. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 CSP).

62. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca mal v konaní len čiastočný úspech a v menšom rozsahu ako žalovaná, ktorej však žiadne trovy nevznikli, preto súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).